

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

7.6.2005

EP-PE_TC1-COD(2003)0300

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 7. juunil 2005 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/.../EÜ energia lõppkasutuse tõhususe ja energiatõhususe teenuste kohta (EP-PE_TC1-COD(2003)0300)

PE 360.495

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 7. juunil 2005

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/.../EÜ energia lõppkasutuse tõhususe ja energiatõhususe teenuste kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust,²

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühenduses on vajadus energia lõppkasutuse tõhususe **parandamise, energianõudluse** suunamise **ning taastuva energia tootmise edendamise** järele, kuna igasugune **teist liiki** mõju energiatarnimisele ja jaotamistingimustele uute võimsuste rajamise või ülekande ja jaotamise parandamise teel on lühiajalises või keskpikas perspektiivis suhteliselt piiratud⁴. **Seetõttu aitab käesolev direktiiv kaasa varustuskindluse parandamisele.**
- (2) Energia lõppkasutuse tõhususe parandamine aitab kaasa ka CO₂ ja muude kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele. Nimetatud heitkogused kasvavad pidevalt, mis muudab Kyoto kohustuste täitmise järjest raskemaks. Ühenduse kasvuhoonegaaside heitkogustest 78% tuleneb energiasektoriga seotud tegevusest. Kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis nähakse ette heitkoguste edasise vähendamise vajadus, et saavutada *ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC)* pikaajaline eesmärk stabiliseerida kasvuhoonegaaside kontsentratsioon atmosfääris tasemel, mis võimaldaks vältida kliimasüsteemi ohtlikku inimtekkelist häirimist.

¹ ELT C 120, 20.5.2005, lk 115.

² ELT C 318, 22.12.2004, lk 19.

³ Euroopa Parlamendi 7. juuni 2005. aasta seisukoht.

⁴ Roheline raamat "Euroopa energiavarustuse strateegia poole" ("Towards a European Strategy for Energy Supply") (KOM(2000)769).

- (3) *Tuleb rakendada konkreetseid poliitikaid ja meetmeid, et saavutada ohtlike kliimamuutuste ennetamise üldeesmärgid, hoides ülemaailmset keskmist temperatuuri alla kehtestatud kõrgeima väärtuse, milleks on 2 °C üle industrialiseerimisele eelnenud taseme*
- (4) *Täiustatud energiatõhusus võimaldab kuluefektiivse energia kokkuhoiu potentsiaali ärakasutamist majanduslikult kõige efektiivsemal viisil. Energiatõhususe parandamise meetmed ja nõudluse juhtimine võimaldavad niisugust energia kokkuhoidu ja aitavad seega vähendada Euroopa sõltuvust energia impordist. Peale selle võib energiatõhusamate tehnoloogiate kasutusele võtmine anda positiivse tõuke uuenduslikele ideedele ja konkurentsivõimele Euroopas, nagu seda tõsteti esile ka kõrgetasemelise ekspertrühma, mille tööd juhtis Wim Kok, Lissaboni strateegia raportis.*
- (5) *Eesmärgiks seatud energia säästmise määrad ei too endaga automaatselt kaasa energiatarbimise vähenemist liikmesriikides või ELi tasemel ega vii seega automaatselt ka kõrgemalseisva eesmärgi saavutamiseni vältida ohtlikku kliimamuutust.*
- (6) *Komisjoni teatistes Euroopa kliimamuutuste programmi (ECCP) esimese etapi rakendamise kohta nimetatakse direktiivi energianõudluse haldamise kohta prioriteetse kliimamuutuste osas ühenduse tasandil võetava meetmena.*
- (7) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivis 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju¹ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivis 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta² on sätestatud võimalus kasutada energiatõhusust ja nõudluse juhtimist alternatiivina uutele võimsustele ja keskkonnakaitseks, mis võimaldab liikmesriikidel muuhulgas korraldada uute võimsuste pakkumismenetlusi või kasutada energiatõhususe või nõudlusega seotud meetmeid, sealhulgas nn valgete sertifikaatide süsteeme.*
- (8) *Käesolev direktiiv ei piira direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 kohaldamist, milles nõutakse, et liikmesriigid tagaksid nende territooriumil kõikidele kodutarbijatele ja, kui liikmesriigid seda vajalikuks peavad, väikestele ettevõtetele elektri tarnimise kindlaksmääratud kvaliteediga ja selgelt võrreldavate, läbipaistvate ning mõistlike hindadega.*

¹ ELT L 176, 15.7.2003, lk 37. Viimati muudetud nõukogu direktiiviga 2004/85/EÜ (ELT L 236, 7.7.2004, lk 10).

² ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

- (9) Jaeturgude liberaliseerimine elektrienergia, maagaasi, kivisöe ja ligniidi, kütmise ja mõnel juhul isegi kaugkütte ja -jahutuse lõppkasutajate jaoks on peaaegu alati toonud kaasa tõhususe suurenemise ja madalamad kulud energia tootmisel, ülekandmisel ja jaotamisel¹. Selline liberaliseerimine ei ole tinginud märkimisväärselt konkurentsi toodete ja teenuste põhjal, mis oleks võinud tuua kaasa tõhususe suurenemise nõudluse osas.
- (10) *Seega ei ole käesoleva direktiivi eesmärk edaspidi edendada mitte ainult energiatõhususe teenuste pakkumiste poolt, vaid luua tugevamaid stiimuleid ka nõudluse poole jaoks. Sellel põhjusel tuleks igas liikmesriigis kohustada avalikku sektorit andma head eeskju investeringute, hoolduse ja muude energiat tarbivate seadmetega seotud väljaminekute, energiatõhususe teenuste ja energiatõhususe parandamise meetmete osas.*
- (11) Nõukogu kinnitas oma 7. detsembri 1998. a resolutsioonis energiatõhususe kohta² ühenduse kui terviku eesmärki parandada energia lõpptarbimise intensiivsust ühe täiendava protsendipunkti võrra aastas kuni 2010. aastani.
- (12) *14. märtsi 2001. aasta resolutsioonis komisjoni tegevuskava kohta energiatõhususe parandamiseks Euroopa Ühenduses³ kinnitas Euroopa Parlament uuesti oma varasemat seisukohta, et energia lõppkasutuse intensiivsuse iga-aastane vähendamine 2,5% on saavutatav, ning rõhutas energiatõhususe tähtsust Lissaboni eesmärkide saavutamiseks.*
- (13) Seetõttu peaks ühendus tervikuna kehtestama liikmesriikidele *siduvad* eesmärgid energia lõppkasutuse tõhususe edendamiseks ning *energiatõhususe teenuste* turu püsiva kasvu ja elujõulisuse tagamiseks, *aidates sellega kaasa Lissaboni strateegia rakendamisele. Liikmesriigid peaksid koostama ka lepingud asjaomaste standardite vastuvõtmiseks energiatõhususe tasandite täiustamiseks.*
- (14) Suuremat lõppkasutuse tõhusust on võimalik saavutada, suurendades *energiatõhususe teenuste* kättesaadavust ja nõudlust nende järele.
- (15) Nõukogu 5. detsembri 2000. aasta järeldustes⁴ nimetatakse energiateenuste edendamist ühenduse strateegia arendamise kaudu energiatõhususe parandamise prioriteetse valdkonnana.

¹ Energia siseturu rakendamine: esimene võrdlusaruanne. Euroopa Komisjon, 2002.

² EÜT C 394, 17.12.1998, lk 1.

³ *EÜT C 343, 5.12.2001, lk 190.*

⁴ Nõukogu järeldused: Bülletään 5-2000, punkt 1.4.41.

- (16) ***Energiajaotuse ja energia jaemüügi ettevõtte ning muud energiatõhususe teenuste pakkujad*** võivad parandada energiakasutuse tõhustamist Euroopa Ühenduses kui turustatakse ***energiatõhususe teenuseid***, mis võimaldavad tõhusamat lõpptarbimist, näiteks nagu tõhus soojustamine, kohalik soe vesi, jahutus, valgustus ja liikumapanev jõud. Kasumi maksimeerimine oleks seega nende ettevõtete jaoks tihedamalt seotud ***energiatõhususe teenuste*** müügiga võimalikult paljudele klientidele, mitte igale kliendile võimalikult suure energiakoguse müügiga. ***Eesmärgiga tagada kõikidele energiatõhususe teenuste osutajatele võrdsed tingimused peab energiatarnijate ning jaemüüjate mitmesuguse tegevuse ristsubsideerimine olema rangelt keelatud. Riiklikud reguleerivad asutused peavad aitama vältida konkurentsi moonutamist antud valdkonnas.***
- (17) ***Pakkumise rahastamisel ja nõudmise maksumusel on energiatõhususe teenuste puhul oluline roll. Fondide loomine, mis toetavad energiatõhususe programmide ja muude energiatõhususe meetmete rakendamise rahastamist ja energiatõhususe teenuste turu arendamist, on seega oluline vahend niisuguse turu mittediskrimineeriva rahastamise käivitamiseks.***
- (18) ***Energiatõhususe teenuseid***, energiatõhususe programme ja muid energiatõhususe meetmeid, mis on kehtestatud energiasäästu eesmärgi saavutamiseks, võib toetada ja/või ellu viia sidusrühmade ja liikmesriikide poolt määratud sõltumatute avaliku sektori organite vaheliste vabatahtlike kokkulepete kaudu.
- (19) ***Energia säästmise mehhanismide kindlaks määramisel seoses energia mahuga, mis lõpptarbijatele jaotakse ja/või müüakse, tuleks arvestada tõhususe suurenemist, mis tuleneb laiaulatuslike tehnoloogiliste uuenduste kasutamisest energia mõõtmise valdkonnas.***
- (20) Käesoleva direktiivi vastuvõtmisega on kõik *nõukogu* 13. septembri 1993. aasta direktiivi 93/76/EMÜ olulised sätted, mis käsitlevad süsinikdioksiidi heitkoguste piiramist energiatõhususe suurendamise kaudu¹, hõlmatud ühenduse muude õigusaktidega ning seepärast tuleks direktiiv 93/76/EMÜ tunnistada kehtetuks.

¹ EÜT L 237, 22.9.1993, lk 28.

- (21) Kuna energia lõppkasutuse tõhususe edendamise ja **energiatõhususe teenuste** turu arendamise eesmärgid ei ole liikmesriikide tasandil piisaval määral saavutatavad, mistõttu on need paremini saavutatavad ühenduse tasandil, saab ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsusprintsibile. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärgi saavutamiseks.
- (22) **Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleb võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹.**
- (23) **Käesolev direktiiv on kooskõlas direktiivi 2003/54/EÜ sätetega.**

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

OBJEKT JA KOHALDAMISALA

Artikkel 1 Eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on suurendada energia efektiivset ja tõhusat lõppkasutust liikmesriikides,

- sätestades vajalikud eesmärgid, mehhanismid, stiimulid ning institutsioonilise, finants- ja õigusliku raamistiku, et kõrvaldada energia tõhusa lõppkasutuse praegused turutõkked ja -puudused;
- arendades energiateenuste turgu ning energiatõhususe programmide ja muude energiatõhususe meetmete lõppkasutajateni viimist.

¹ **EÜT L 184, 17.7.1999, lk. 23.**

Artikkel 2 Kohaldamisala

- (1) Käesolevat direktiivi kohaldatakse energia jaotamise ja jaemüügi suhtes lõpptarbijatele.
- (2) Liikmesriigid võivad väikesed jaotus- või jaemüügiettevõtted käesoleva direktiivi kohaldamisest vabastada.
- (3) Liikmesriigid võivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/91/EÜ hoonete energiatõhususe kohta¹ artikli 4 lõikes 3 loetletud hooned käesoleva direktiivi rakendusalaast välja arvata, ***nagu ka hooned, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem² ning nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiivi 96/61/EÜ saastatuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta³ kohaldamisalas.***

Artikkel 3 Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) "energia" - energia elektri, ***gaasi*** (kaasa arvatud veeldatud maagaas ja veeldatud naftagaas), kaugkütte ja jahutamise, kütteõlide, kivi- ja pruunsöe, ***mootorikütuste, puidu- ja põllumajandusenergiatoodete ja jääkide kujul ning maastikukaitsealadel võetavate meetmete tagajärjel saadud energiatoodete ja jääkide kujul.***
- b) "energiatõhusus" - ***energiatarbimise vähendamine tehnoloogiliste ja/või majanduslike muutuste abil ja/või käitumise muutmine, mille tulemusena tagatakse samaväärne või kõrgem standard või mugavuse tase.***
- c) "energiasäästmine" - ***väärtus, mis tuleneb ilma spetsiaalse (energiatõhususe) meetme elluviimiseta toimuva energiatarbimise ja sellise meetme elluviimisel toimuva energiatarbimise võrdlemisest, võttes arvesse muid energiatarbimist mõjutavaid väliseid tingimusi.***

¹ ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.

² ***ELT L 275, 25.10.2003, lk 32. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2004/101/EÜ (ELT L 338, 13.11.2004, lk 18).***

³ ***ELT L 257, 10.10.1996, lk 26. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinimesaktiga.***

- d) "energiatõhususe meetmed" - ükskõik missuguse turul tegutseja, kaasa arvatud valitsused ja võimuorganid, poolt algatatud kõik sellised tegevused nagu **energiatõhususe teenused**, energiatõhususe programmid ja mehhanismid või sarnased tegevused, mis viivad tõendatava ja mõõdetava energia lõppkasutuse tõhususe suurendamiseni ja seeläbi energia lõppkasutuse säästudeneni mõõdetaval ajaperioodil.
- e) "**energiatõhususe teenus**" - **energiateenus, mis viib tõendatava ja mõõdetava energia lõpptarbimise tõhususe paranemiseni ja seeläbi energia lõpptarbimise säästudeneni mõõdetavas ajavahemikus.** *Energiateenus on energia lõppkasutajate füüsiline mugavus, mis tuleneb energia ja energiat tarbiva tehnoloogia kombinatsioonist ning teatud juhtudel teenuse tarnimiseks vajalikust tegevusest ja hooldusest (näiteks soojustus siseruumides, valgustus, kodumajapidamiste soe vesi, jahutus, toodete valmistamine jne), mis vastavad kvaliteedinõuetele ja suurendavad energiatõhusust, mille kohta on kindlaks ajaperioodiks sõlmitud leping ning mille eest tasub otse neid kasutav tarbija või vahendaja. **Energiateenuste üksikosade kaupa osutamine, näiteks energiaalane nõustamine ning energiat säästvate seadmete paigaldamine kuulub samuti käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.***
- Energiateenuste üksikosade kaupa osutamisel peavad mootorikütust müüvad energia jaotajad ja energia jaemüügiettevõtted täitma käesoleva direktiiviga sätestatud kohustusi.***
- f) "**energiatõhususe programmid**" – energia lõppkasutajatele ja turul tegutsevatele isikutele suunatud meetmed (näiteks energiaauditid, rahalised soodustused energiatõhusatele seadmete kasutamise korral ning teave ja muud sarnased meetmed, mis on loetletud III lisas), mille eesmärk on aidata neil rakendada energiatõhususe meetmeid ja mille eest tavaliselt tasutakse kollektiivselt ning mida pakuvad riiklikud asutused, energia jaemüügiettevõtted, jaotajad ja muud turul tegutsevad isikud.
- g) "energiatõhususe mehhanismid" – konkreetsed meetmed, näiteks sertifitseerimine, reguleeritud tariifid, maksud, toetuste süsteemid, fondid jne, mida valitsused või valitsusasutused rakendavad selleks, et luua toetav raamistik või stiimulid energiaettevõtetele, energiateenuste ettevõtetele, paigaldajatele või muudele turul tegutsevatele isikutele **energiatõhususe teenuste** ja energiatõhususe programmide osutamiseks, ning mis ei ole suunatud otse lõppkasutajatele.

- h) "lõpptarbija" – lõppkasutaja kodumajapidamises, põllumajanduses, ettevõtluses, avalikus sektoris, tööstuses (välja arvatud käitised, mis on loetletud direktiivi 2003/87/EÜ I lisas, ja tööstustegevused, mis on loetletud direktiivi 96/61/EÜ I lisas) ja transpordisektoris (välja arvatud õhu- ja meretranspordi vahendid).
- i) "kolmanda osapoole rahastamisleping" - *lepinguline korraldus, kus* - lisaks energiatarnijale **ja energiatõhususe meetmetest kasusaajale – osaleb ka kolmas pool, kes osutab energiatõhususe teenuseid**, finantseerib *tavaliselt* investeeringuid **ja võtab kasusaajalt tasu, mis on võrdne energiatõhususe meetmete rakendamisest tulenevatest energiasäästudega.**
- j) "energiatõhususe lepingu rakendamine" - *lepinguline kohustus, millega antakse pikaajaline tagatis*, et energiatõhususe parendamise maht, milles on vastavalt *energiatõhususe teenuse* rakendamisele kokkulepitud, tegelikult saavutatakse. **Selline ettevõtte lepinguline kohustus ühendatakse kohustusega saavutada osutatava teenuse osas lepingu kehtivuse ajal tagatud tulemus (mugavus, teenuste iseloom jne).**
- k) "energiasäästu finantsvahendid" – kolmanda isiku rahastamislepingud, energiatulemuslikkuse lepingud, säästutagamislepingud, energia allhange ja muud asjakohased lepingud, mida kasutatakse turul **energiatõhususe teenuste** puhul, et tagada teatav säästude tase ning tulemuslikkuse tase ja kvaliteet.
- l) "energia jaotaja" – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab energia, näiteks (kesk- ja madalpinge) elektrienergia, maagaasi ja kaugkütte transpordi eest kas jaotusvõrkude või torujuhtmete kaudu ("võrgusüsteemi kaudu edastamine") või muude transpordi- ja jaotusvõrkude kaudu, mis on ette nähtud selliste energialiikide nagu katlakütuse, kivisöe, ligniidi ja mootorikütuse kohaletoimetamiseks lõpptarbijateni.
- m) "energia jaemüügiettevõtte" – energia jaemüügiettevõtte, füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb energia müügiga lõpptarbijatele kodumajapidamises, ettevõtluses ja tööstuses, kes ostavad energiat omaenda kasutuseks.
- n) "väikesed jaotajad ja energia jaemüügiettevõtted" – jaotajad või jaemüügiettevõtted, mille aastakäive on vähem kui 50 GWh mõõdetud elektrienergiana kaugkütte ja jahutustarbimise puhul või selle ekvivalendina kohaletoimetatud kuupmeetrites või tonnides muude energiakandjate puhul.

- o) "energiateenuste ettevõte" (ESCO) - ettevõte, mis pakub **energiatõhususe** teenuseid, energiatõhususe programme ja/või muid energiatõhususe meetmeid kasutaja **juures**.
- p) "energiaauditid" – süstemaatiline menetlus, mille abil saadakse adekvaatseid teadmisi ehituse, tööstusrajatise jne olemasoleva energiatarbimise iseloomu kohta, tehakse kindlaks ja kvantifitseeritakse efektiivse energiasäästu võimalused ning antakse ülevaade järeldustest.
- q) "valged sertifikaadid" – sõltumatute sertifitseerimisasutuste väljastatud sertifikaadid, mis kinnitavad turul tegutsevate isikute kinnitusi energia lõppkasutuse tõhususmeetmete tulemusena saavutatud energiasäästude kohta.
- r) **"avalik sektor" - kõik avaliku haldusega tegelevad ametiasutused direktiivi 2004/18/EÜ¹ artikli 1 lõike 9 ja direktiivi 2004/17/EÜ² artikli 2 lõike 1 tähenduses ning nende osutatavaid teenuseid, samuti üldist majandushuvi pakkuvad teenused.**
- s) **"energia säästmise täitmise lepingud" - lepingud, mille kohaselt energiateenuseid osutavad ettevõtjad kaasajastavad ja renoveerivad avaliku sektori hooneid/rajatise selleks avaliku sektori eelarvestatud vahendeid kasutamata. Ettevõtjad vastutavad ise rahastamise tagamise ja projekti uuenduste eest ning selle eest tasumine toimub mitme aasta jooksul uuendustest tulenevatest tagatud säästudest.**
- t) **"avaliku ja erasektori partnerlus" - avaliku ja erasektori vaheline koostöövorm, mille eesmärgiks on käesoleva direktiiviga sätestatud ülesannete edukas täitmine, mida traditsiooniliselt täidab avalik sektor. Avaliku sektori potentsiaalsed lepingupartnerid võivad olla energiatööstuses tegutsevad eraettevõtjad, kes tarnivad energiat või pakuvad muid energiateenuseid.**

¹ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märts 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ, riiklike ehitustöölepingute, riiklike tarnelepingute ja riiklike teenuslepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114). Direktiivi on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1874/2004 (ELT L 326, 29.10.2004, lk 17).**

² **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märts 2004. aasta direktiiv 2004/17/EÜ vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenustesektoris tegutsevate tellijate hankemenetluste sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 1). Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1874/2004.**

II PEATÜKK

ENERGIASÄÄSTU EESMÄRGID

Artikkel 4 Üldeesmärk

- (1) Liikmesriigid võtavad **vastu kumulatiivse** energiasäästu **siduvad eesmärgid** **energiatõhususe teenuste**, energiatõhususe programmide ja muude energiatõhususe meetmete põhjal, nagu on näiteks loetletud III lisas, ning järgivad neid eesmärke.
- (2) **Eesmärgid seisnevad** säästetavas energias, mille **koguhulk** võrdub **käesoleva direktiivi rakendamisele järgneval esimesel kolmel aastal kokku vähemalt 3%, järgneval kolmel aastal kokku vähemalt 4% ja nendele järgneval kolmel aastal kokku vähemalt 4,5%** energia kogusest, mis jaotatakse ja/või mida müüakse lõppkasutajale, **arvutatuna vastavalt I lisale**. **Nende eesmärkide** saavutamiseks võetavate meetmetega seotud kulud ei tohiks ületada nendest saadavat tulu.
- (3) **Iga liikmesriik peab koostama programmid ja meetmed energiatõhususe parandamiseks.**
- (4) Selle eesmärgi kohaseid esimesi sääste lõpptarbijatele jaotamisel ja/või jaemüügil kohaldatakse esimesel kalendriaastal, mis järgneb direktiivi liikmesriikide õigusesse ülevõtmise aastale. Need säästud suurenevad järgnevate aastate eesmärkide kumulatiivse kohaldamise tõttu kuni aastani **2015** k.a.
- (5) Baasaasta energiatarbimist ja muud tingimusi, nagu varasematel aastatel rakendatud meetmete mõju arvessevõtmist, arvutatakse vastavalt I lisas toodud meetoditele ning sääste mõõdetakse ja tõendatakse vastavalt IV lisas toodud suunistele. Võrdluse eesmärgil ning võrreldavatesse ühikutesse teisendamiseks kasutatakse II lisas toodud teisendamistegureid.
- (6) **Kui vastavalt artikli 19 lõikele 2 esitatud raport põhjal tõendatakse, et liikmesriikide poolt rakendatud meetmete tulemusena ei suurene energiatõhusus vastavalt lõikes 2 sätestatule, nõutakse asjaomaselt liikmesriigilt eesmärkide saavutamiseks lisameetmete rakendamist.**

(7) Liikmesriigid nimetavad ühe või mitu uut või olemasolevat sõltumatut avaliku sektori ametisasutust või ametit selleks, et neid määrata üldkontrolli teostajateks ja vastutajateks lõikes 2 nimetatud eesmärkide saavutamise raamistiku järelevaatamisel, et seeläbi tõendada **energiatõhususe teenuste**, programmide ja teiste energiatõhususe meetmete, **kaasa arvatud juba võetud siseriiklike energiatõhususe meetmete**, abil saavutatud säästusid ning teavitada tulemustest.

Osa nendest ülesannetest võib delegeerida eraasutustele.

(8) ***Vähemalt kaks aastat enne lõikes 2 osutatud eesmärkide kohaldamise perioodi lõppemist esitab komisjon ettepaneku, milles määratletakse edasised kohustuslikud energiatõhususe eesmärgid, mis jõustuvad nimetatud perioodi lõppedes.***

(9) Pärast **eesmärkide** esmakordset läbivaatamist ning aruande koostamist kaalub komisjon, kas on vajalik direktiivi ettepaneku esitamine energiatõhususe turul põhineva meetodi edasiarendamiseks nn valgete sertifikaatide abil.

(10) ***Komisjon võib aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist vastavalt artiklile 20 kasutada komiteemenetlust, et töötada välja ja võtta vastu kohustuslikud diferentseeritud riiklikud eesmärgid.***

Selle protsendi arvutamisel tuleb arvestada iga liikmesriigi poolt saavutatud energiatõhususe taset (võttes arvesse ka energiatõhususe meetmete abil saavutatud CO₂ heitkoguste vähenemist).

Kokkuvõttes tuleb nende diferentseeritud riiklike eesmärkidega täita vastavad kohustuslikud kolmeaastased kogu ELis kehtivad eesmärgid, mis tulenevad lõikest 2.

Sellisel juhul I lisa punkti 3 ei kohaldata.

(11) ***Liikmesriigid püüavad saavutada kogu ELis kehtivaid energiatõhususe parandamise sihteesmärke kõikides asjaomastes valdkondades, mis on määratletud sektoriviisiliste energiatõhususe näitajate alusel.***

Kooskõlas artiklis 20 sätestatud menetlusega püüab komisjon töötada välja ühtlustatud energiatõhususe näitajad ja nendel põhinevad sihteesmärgid V lisas sätestatud energia muundamise turgude ja allturgude jaoks.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kolm aastat pärast rakendamist aruande näitajate ja sihteesmärkide määratlemise kohta.

Niipea kui komisjon töötab koos liikmesriikidega artiklis 20 sätestatud menetluse kohaselt välja näitajad kõikide IV a lisas osutatud energia muundamise turgude ja allturgude jaoks, otsustavad liikmesriigid ühiselt, kas asendada artikli 4 lõikest 2 tulenevad üldised eesmärgid sihteesmärkidega või mitte, tingimusel et sihteesmärkide saavutamisel säästetud energia kogus vastab lõikes 2 sätestatud vastavatele kohustuslikele eesmärkidele.

Artikkel 5

Energia lõppkasutuse tõhusus avalikus sektoris

- (1) Liikmesriigid määravad kindlaks avaliku **sektori energiasäästu kohustuslikud eesmärgid energiatõhususe teenuste** hanke, energiatõhususe programmide ja muude energiatõhususe meetmete abil ja järgivad seda. Nimetatud **eesmärgid võivad olla** artikli 4 lõikes 1 sätestatud **üldiste eesmärkide alleesmärgid, mis tähendab, et avaliku sektori eesmärkide** täitmine aitab kaasa **üldiste eesmärkide** täitmisele.
- (2) Avaliku sektori **eesmärgid seisnevad käesoleva direktiivi jõustumisele järgneval esimesel kolmel aastal kokku vähemalt 4,5%, järgneval kolmel aastal kokku vähemalt 5,5% ja nendele järgneval kolmel aastal kokku 6%** sellele sektorile jaotatud ja/või müüdud **energia kokkuhoius**, mis eraldatakse ja/või arvutatakse vastavalt artikli 4 lõikele 4 ja I lisas toodud metoodikale. Võrdlemisel ja primaarenergiaks teisendamisel rakendatakse II lisas toodud teisendamistegureid.
- (3) Liikmesriigid määravad uue(d) või olemasoleva(d) organisatsiooni(d), kes võtab (võtavad) endale haldus-, juhtimis- ja rakendamisvastutuse avalike hangete **eesmärkide** täitmiseks ning nõustamiseks ja hankeid puudutavate energiatõhususe alaste suuniste andmiseks. Tegemist võib olla sama(de) avaliku sektori sõltumatu(te) asutus(t)ega, mida on kirjeldatud artikli 4 lõikes 7.
- (4) Vastavalt lõikele 1 vastu võetud **eesmärkide** saavutamiseks **sätestavad** liikmesriigid riigihangete **suunised**, mis **kohustavad** riiklikke haldusorganeid siduma energiakasutuse tõhustamise oma investeeringute ja tegevuseelarvete ning tegevusega **energiatõhususe teenuste** kasutamise, energiakasutuse tõhustamise programmide ja teiste energiatõhususe meetmete kaudu **ning seadma energiatõhususe riigihangete konkureerivate pakkumiste üheks hindamiskriteeriumiks**. Järgides riiklikes ja ühenduse õigusaktides sätestatud riigihangete menetlusi, **hõlmavad** nimetud suunised **vähemalt** järgmist:

- a) nõuded kasutada energiasäästuks finantsvahendeid, nagu kolmanda isiku rahastamislepingud ja energiatulemuslikkuse lepingud, milles sätestatakse mõõdetav ja eelnevalt kindlaks määratud energiasääst (kaasa arvatud juhul, kui avaliku sektori asutus kasutab allhanget) **energiatõhususe teenuste** ja energiatõhususe meetmete ostmisel;
- b) nõuded seadmete ja sõidukite ostmisele kõikides seadmete ja sõidukite kategooriates energiasäästlike toodete hulgast, kasutades võimalusel säästlikkuse kindlustamiseks kasutuskulu analüüsi või võrdlevaid meetodeid;
- c) nõuded toodete ostmisele, millel on madala varutoite tarbimise režiim, kasutades võimalusel säästlikkuse kindlustamiseks kasutuskulu analüüsi või võrdlevaid meetodeid.

Liikmesriigid avaldavad haldusorganite riigihangete energiatõhususe suunised ja eesmärgi kohaldamise perioodi lõppemisel vaatab komisjoni lõikes 2 osutatud eesmärgi läbi.

(5) ***Eesmärkide*** kohaldamise perioodi lõppemisel vaatab Euroopa Komisjoni lõikes 2 osutatud ***eesmärgid*** läbi ning kaalub, kas esitada ettepanek ***nende*** pikendamiseks või muutmiseks. ***Samal ajal hindab komisjon avaliku sektori energiateenuste edendamise ühtlustatud juhiste ja meetmete ettepaneku kasulikkust.***

Artikkel 6

Energia lõppkasutuse tõhusus teistes sektorites

Ettevõtjad võivad energiatõhususe edendamiseks sõlmida sektorisiseseid kokkuleppeid.

Siinkohal võivad ettevõtjad esitada avalduse komisjonile, kes teatab kahe kuu jooksul, kas antud sektorile on võimalik kohaldada siduvaid energiasäästmise eesmäärke.

III PEATÜKK

ENERGIA LÕPPKASUTUSE TÕHUSUSE JA **ENERGIATÕHUSUSE TEENUSTE** EDENDAMINE

Artikkel 7

Energia jaotajad ja energia jaemüügiettevõtted

Liikmesriigid kõrvaldavad **energiatõhususe meetmete ja -teenuste** nõudlust takistavad tegurid **ja nende teenuste osutamise piirangud ning** tagavad kooskõlas **energiaturu liberaliseerimise edendamisega**, et energiajaotusettevõtted ja/või energia jaemüügiettevõtted, kes müüvad elektrienergiat, gaasi, kaugkütet ja/või katlakütust, **kivisütt ja mootorikütust**:

- a) pakuvad ja edendavad aktiivselt **energiatõhususe teenuseid** klientidele energia jaotamise ja/või müügi lahutamatu osana kas otse või teiste energiateenuste pakkujate **vahendusel**.
- b) hoiduvad igasugusest tegevusest, mis võib takistada **energiatõhususe teenuste nõudlust ja** osutamist, energiatõhususe programme või muid energiatõhususe meetmeid või takistada **energiatõhususe teenuste** turu arengut ja energiatõhususe meetmeid üldiselt. **Liikmesriigid** võtavad vajalikud meetmed sellise tegevuse lõpetamiseks.
- c) andma vastavalt artikli 4 lõikes 7 määratud ametiasutustele või ametkondadele teavet lõpptarbijaks olevate klientide kohta, et võimaldada energiakasutuse tõhustamise programmide korrektset kavandamist ja elluviimist ning edendada **energiatõhususe teenuseid** ja energiakasutuse tõhustamiseks rakendatavaid abinõusid. Selle teabe hulka peaks kuuluma varasem ja praegune teave lõppkasutaja tarbimise kohta, koormusnäitajad, kliendigrupid ja kus võimalik, geograafiline asukoht, säilitades samal ajal tundliku äriinformatsiooni puutumatuse ja konfidentsiaalsuse **ja lõppkasutaja privaatsust kaitsvate riiklike või Euroopa õigusest tulenevate kohustuste järgimise**.

Liikmesriigid tagavad piisavad stiimulid, samad konkurentsitingimused, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse nende ettevõtjatele, millele ei kohaldata käesolevat artiklit, et võimaldada neil sõltumatult energiateenuseid pakkuda ja osutada.

Artikkel 8
Säästmise rakendamine

(1) Liikmesriigid tagavad, et **energiatõhususe teenuseid**, energiatõhususe programme või muid energiatõhususe meetmeid pakutakse kõikidele vabatarbijatele, sh väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, tarbijatele ja väiketarbijate vabatahtlikele ühendustele; samuti tagavad nad **energiatõhususe teenuste**, programmide ja muude meetmete asjakohase otsustamise ja rakendamise kvalifitseeritud organite, **sh paigaldajate**, energiateenuste ettevõtete, energianõustajate ja energiakonsultantide poolt.

(2) **Liikmesriigid tagavad, et mootorikütuse ja transpordi sektor täidab oma spetsiifilised kohustused energiatõhususe ja energiasäästu osas.**

(3) **Liikmesriigid tagavad, et kõik energiasektorid täidavad neile püstitatud energiatõhususe ja energiasäästude alased spetsiifilised kohustused, mis määrati vastavalt sektori tähtsusele majanduses ja eelmiste aastate tarbimissuundade valguses.**

Artikkel 9
Teave ja nõuanded

(1) **Liikmesriigid tagavad suuremate jõupingutuste tegemise energia lõppkasutuse tõhususe edendamiseks koolides, kutsekoolides ja ülikoolides, kutse- ja täiskasvanuteõppes.**

(2) **Liikmesriigid loovad turu korraldajatele vastavad tingimused ja stiimulid energiatõhusust puudutava teabe kiiremaks edastamiseks ja nõuannete jagamiseks lõppkasutajast klientidele.**

(3) **Liikmesriigid toetavad käesoleva direktiivi eesmäärke riikliku teabealase poliitika kaudu.**

Artikkel 10
Energiatõhususe leping

Liikmesriigid võtavad meetmed lepingu rakendamist võimaldavate turgude arengut pidurdavate märkimisväärsete takistuste kõrvaldamiseks ja loovad stiimulid lepinguliste töökorralduste edendamiseks.

Artikkel 11

Energiateenuse osutajate kvalifitseerimine, sertifitseerimine ja akrediteerimine

- (1) Liikmesriigid tagavad turul tegutsevatele **energiatõhususe teenuseid** osutavate isikute asjakohaste kvalifitseerimis-, akrediteerimis- ja/või sertifitseerimissüsteemide olemasolu, et säilitada töötajate tehnilise asjatundlikkuse kõrge tase ning pakutavate **energiatõhususe teenuste** kvaliteet ja usaldusväärsus. Liikmesriikide ametiasutuste sel eesmärgil väljastatud tõend kvalifikatsiooni, sertifitseerimise või akrediteerimise kohta, kui seda nõuab mõni teine liikmesriik, on vastastikku tunnustatav.
- (2) Vastavalt *artiklile 19* lisavad liikmesriigid komisjonile esitatavale aruandele hinnangu riiklike kvalifikatsiooni-, sertifitseerimis- ja/või akrediteerimissüsteemide efektiivsuse, samuti nende võimaliku ELi tasandil ühtlustamise vajaduse kohta.

Artikkel 12

Energiasäästu finantsvahendid

- (1) Liikmesriigid tühistavad või muudavad ära siseriiklikud õigusaktid ja -normid, mis takistavad või piiravad energiasäästu finantsvahendite ja lepingute, näiteks kolmanda isiku rahastamislepingute ja energiatulemuslikkuse lepingute kasutamist **energiatõhususe teenuste** turul.
- (2) Liikmesriigid teevad lõikes 1 nimetatud vahendid ja lepingud näidislepingutena kättesaadavaks nii üldsusele kui ka **energiatõhususe teenuste** ja energiatõhususe meetmete eraostjatele.

Artikkel 13

Võrgupõhise energia tariifid ja muud eeskirjad

*Liikmesriigid tagavad, et kõrvaldatakse võrgupõhise energia jaotamise monopolsetes lõikudes tariifide reguleerimisskeemides kinnistunud stiimulid edastatava energia koguse või energia müügi suurendamiseks. Seda võib teha selliste ülekande- ja jaotustariifide struktuuri sisseseadmisega, milles lisaks müügimahule võetakse arvesse selliseid tegureid nagu teenindatavate tarbijate arv, kasutades tulude piire või muid samasuguse mõjuga **meetmeid**.*

Artikkel 14

Fondid ja rahastamismehhanismid

- (1) Ilma et see piiraks asutamislepingu artikleid 87 ja 88, võivad liikmesriigid asutada fondi või fonde, **et toetada** energiatõhususe programmide elluviimist ja muid energiatõhususe meetmeid ning **et edendada energiatõhususe teenuste** turu arengut, sh energiaauditeid, energiasäästu finantsvahendeid ning vajadusel ka tõhustatud mõõtmist ja teavitava sisuga arvete koostamist. **Asutatud** fondid peaksid olema suunatud suuremate ülekandekuludega ja suurema riskiga **lõppkasutajatele** ning need peaksid edendama **turgude** arengut **energiatõhususe teenuste** osutajate jaoks.
- (2) **Kui** sellised fondid **luuakse, siis võivad nad anda** toetusi, laene, finantstagatise ja/või teostama muud liiki rahastamist, mis tagavad tulemuste saavutamise.
- (3) **Fondid on** avatud kõigile abikõlblikele **energiatõhususe teenuste**, energiasäästmise programmide ja muude energiatõhususe meetmete pakkujatele, kes tegutsevad **energiatõhususe teenuste** siseturul, nagu ESCOd, sõltumatud energianõustajad ja **paigaldajad**. Pakkumised viiakse läbi täielikus kooskõlas riigihangetele kehtivate eeskirjadega, tagades ühtlasi, et fondid täiendavad kommertsalustel rahastatavaid **energiatõhususe teenuseid**, energiatõhususe programme ja muid energiatõhususe meetmeid ega konkureeri nendega.
- (4) **Asutatavat fondi või asutatavaid fonde võib rahastada tariifidele ja/või hindadele lisatava lisatasu kaudu, artiklis 7 nimetatud energiaettevõtjate osamakse kaudu, energiamaksu kaudu või muude finantsvahendite abil.**
- (5) **Samuti võivad liikmesriigid oma eesmärgi saavutada energiasäästude tõhususe lepingute kaudu, mille kaudu saab ettevõtja ülesandeks uuendada avalikes rajatistes asuvaid energiaseadmeid ja energiatõhususe teenuseid selleks eraldatud vahendeid kasutamata. Ettevõtjad vastutavad ise rahastamise tagamise ja projekti uuenduste eest ning selle eest tasumine toimub mitme aasta jooksul uuendustest tulenevatest tagatud säästudest.**

Artikkel 15

Energiaauditid

Liikmesriigid tagavad sõltumatute ja kõrge kvaliteediga energiaauditite teostamise kavade koostamise võimalike energiakasutuse tõhustamise abinõude ja **energiatõhususe teenuste** vajaduse väljaselgitamiseks ning valmistavad ette nende rakendamise. Auditite tellimine peab olema võimalik ka väiksematele kodumajapidamis-, äri-, väikestele ja keskmise suurusega tööstuspindadele ning ettevõtetele, kellel on võrreldes teistega suhteliselt suured tegevuskulud; **asjaomasel juhul rakendatakse energiakasutuse tõhustamise juhtimis- ja auditeerimissüsteemi (E2MAS).**

Artikkel 16

Energia ja energiat tarbivate seadmete teisendamine

Hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva direktiivi rakendamist annab komisjon hinnangu sellele, mil määral on praegu ja tulevikus võimalik energia teisendamise ja paigaldiste arvelt energiakokkuhoidu saavutada, nt minnes üle individuaalsetelt kateldelt kaugküttele või fossiilsetelt kütustelt taastuvenergiale.

Seda hinnangut kasutatakse liikmesriikides lisavahendina suurema kokkuhoiu ja ökoloogilise kasu saamiseks, et saavutada energia säästmisega seotud eesmärgid.

Artikkel 17

Energiatarbimise mõõtmine ja informatiivne arvete koostamine

(1) Liikmesriigid tagavad **koostöös energiaettevõtjatega, et alati, kui luuakse uus ühendus või kui olemasolev mõõdik vahetatakse välja ja muudel juhtudel, kui see on tehniliselt võimalik, majanduslikult põhjendatud ja proportsionaalses vastavuses potentsiaalsete säästudega**, saavad võrgupõhise energiavarustusettevõtete lõppkasutajad kasutada konkurentsivõimelise hinnaga individuaalseid mõõdikuid, mis näitavad täpselt kliendi energiatarbimist ja tegelikku kasutusaega.

(2) **Liikmesriigid tagavad, et arvete koostamine kajastab tegelikku tarbimist arusaadavates terminites. Kliendid saavad regulaarselt teavet oma tarbimisnäitude kohta, mis võimaldavad neil oma energiatarbimist reguleerida.** Kui see on asjakohane, esitatakse võrgupõhise energia puhul jaotus- ja energiatasud samal arvel.

3. Liikmesriigid tagavad **koostöös energiaettevõtjatega**, et kõik energia jaotajad ja/või jaemüüjad teevad lõpptarbijatele arvete teel, lepingutes, väljavõtetega, jaotuskeskuses või reklaammaterjalide vahendusel kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) kehtivad tegelikud hinnad ja, kui see on asjakohane, tegelik tarbimine;
- b) kui see on **asjakohane, võrdlused** tarbija praeguse energiatarbimise ja eelmise aasta sama perioodi vahel, **asjaomasel juhul korrigeerimistega, näiteks seoses ilmastikutingimustega**;
- c) võrdlused normitud või võrdlevate testide abil välja selgitatud sama kategooria keskmise energiatarbijaga **ja normitud või võrdlevate testide abil välja selgitatud keskmise energiakasutajaga sellest asenduskategooriast, mille puhul on ökoloogiline mõju kõige suurem**;
- d) mõju keskkonnale, nagu tarbimiseks jaotatud või müüdud energia CO₂ tase; **elektritööstuses puhul on direktiivi 2003/54/EÜ artikli 3 lõike 6 punkt b käesoleva sätte suhtes ülimuslik**;
- e) **tarbijakaitseorganisatsioonide, energiaasutuste või samalaadsete organite** kontaktteave, sh veebileheküljed, kust on võimalik saada teavet olemasolevate **energiatõhususe teenuste**, energiakasutamise tõhustamise programmide ja muude energiakasutuse tõhustamise meetmete, samuti energiat tarbivate seadmete, **sh mistahes turule tulevate „faktor 4“ seadmete**, tehniliste näitajate kohta.

Artikkel 18

Energia säästmise mehhanismide määratlus

Energia säästmise mehhanismide määratlemisel seoses energia mahuga, mis lõpptarbijatele jaotakse ja/või müüakse, tuleks arvestada tõhususe suurenemist, mis tuleneb laiaulatuslike tehnoloogiliste uuenduste kasutamisest energia mõõtmise valdkonnas.

IV PEATÜKK FINANTSSÄTTED

Artikkel 19 Aruandmine

- (1) *Aasta pärast* käesoleva direktiivi **rakendamist** annavad liikmesriigid komisjonile aru **selle** üldise haldamise ja rakendamise kohta. Aruandes tuuakse ära teave võetud või kavandatavate meetmete, k.a energiateenuste osutajate kvalifitseerimise, sertifitseerimise ja/või akrediteerimise kohta, **ning alt-üles süsteemi rakendamise kohta**. Samuti tuuakse selles ära teave energiaauditite süsteemide, energiasäästu finantsvahendite, tarbimise tõhustatud mõõtmise ja informatiivse arvete koostamise kohta. Aruandesse tuleks lisada ka teave meetmete eeldatavate mõjude ja rahastamise kohta.
- (2) Mitte hiljem kui **1. oktoobril 2009** ja edaspidi iga kolme aasta järel kuni aastani **2015** k.a, esitavad liikmesriigid komisjonile aruande oma edusammude kohta artikli 4 lõikes 1 sätestatud **riiklike** energiasäästu **eesmärkide** ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud avaliku sektori **eesmärkide** täitmisel ning artikli 7 punktis a sätestatud **energiatõhususe teenuste** arengu kohta. Nõuetekohaselt tuuakse välja ja kvantifitseeritakse varasemate aastate meetmete mõju, mida on säästude väljaarvutamisel arvesse võetud. Seda jätkatakse niikaua, kuni on esitatud aruanne artiklites 4 ja 5 sätestatud eesmärgi viimase aasta kohta.
- (3) Liikmesriikide aruannete põhjal koostab komisjon hinnangu, mil määral on liikmesriigid teinud edusamme riiklike eesmärkide saavutamise suunas. Komisjon avaldab oma järeldused aruandes, tehes seda esimest korda mitte hiljem kui **neli** aastat pärast käesoleva direktiivi **rakendamist** ja pärast seda iga kolme aasta järel. Nimetatud aruandele lisatakse vajadusel ja võimaluse korral ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule täiendavate meetmete kohta. **Komisjon tagab, et liikmesriigid vahetavad teavet parimate energiasäästu tavade kohta.**
- (4) **Komisjon avaldab mitte hiljem kui kahe aasta möödudes alates käesoleva direktiivi rakendamisest tulude ja kulude mõjuhinnangu, uurides seoseid ELi normide, eeskirjade, poliitika ja lõppkasutuse energiatõhususe meetmete vahel.**

Artikkel 20
Komiteemenetlus

- (1) **Komisjoni tegevust toetab komitee.**
- (2) **Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes nõuetekohaselt arvesse sama otsuse artiklit 8.**
- Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikest 6 sätestatud perioodiks on kolm kuud.**
- (3) **Komitee võtab vastu oma töökorra.**

Artikkel 21
Kehtetuks tunnistamised

Direktiiv 93/76/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates artiklis 24 osutatud jõustumise kuupäevast.

Artikkel 22
Rakendamine

- (1) Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. juunil 2006. Liikmesriigid edastavad viivitamata komisjonile nende õigusnormide tekstid ning tabeli, milles on toodud nende õigusnormide vastavus käesolevale direktiivile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viited käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

- (2) Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 23
Täiendavad õigusaktid

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 1. jaanuariks 2007 ettepaneku võtta vastu uus direktiiv, mis katab täielikult energiatõhususe ja energiateenuste edendamist kütuse- ja transpordisektoris.

Artikkel 24

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 25

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

I LISA
Lõppkasutuse tõhususe eesmärkide arvutamismeetodid

Artiklites 4 ja 5 sätestatud riiklike eesmärkide arvutamiseks kasutatakse järgmisi meetodeid:

1. Liikmesriigid arvutavad välja kogu lõpliku sisemaise energiatarbimise aritmeetilise keskmise viimase viie kalendriaasta kohta, mis eelneb käesoleva direktiivi rakendamisele ja mille kohta on olemas ametlikud andmed. ***Nende arvude põhjal arvutatakse välja energiasäästus, mis tuleb saavutada. Baasmääraks kasutatakse*** käesoleva direktiivi kogu kehtivusaja jooksul. Nendeks andmeteks loetakse lõpptarbijatele jaotatud või müüdud energiakogust, mida ei ole korrigeeritud kraadööpäevade, struktuurimuutuste või tootmise muutustega.
2. ***Energiasäästu*** eesmärgid arvutatakse ***viieaastase perioodi keskmise energiatarbimise*** kohta GWh-des või selle ekvivalendina, kasutades II lisas toodud teisendamistegureid. ***See meetod on sõltumatu SKT kasvust.***
3. Teatud aastal ***pärast käesoleva direktiivi jõustumist*** saavutatud energiasääste, mis tulenevad mingil eelneval aastal, kuid mitte varem kui ***2000.*** aastal, algatatud energiatõhususe meetmetest ***ja mis avaldavad püsivat mõju***, võib arvesse ***võtte säästude*** arvutamisel. Sellised energiasäästus ***peavad*** vastavalt käesoleva direktiivi IV lisa suunistele olema mõõdetavad ja kontrollitavad.

II LISA

Lõppkasutuses olevate teatud kütuseliikide primaarenergia sisaldus – teisendamistabel

Energiatoode	kJ (NCV)	kgoe (NCV)	kWh (NCV)
1 kg koksi	28500	0,676	7,917
1 kg kivisütt	17200 - 30700	0,411 - 0,733	4,778 - 8,528
1 kg ligniidi brikette	20000	0,478	5,556
1 kg musta ligniiti	10500 - 21000	0,251 - 0,502	2,917 - 5,833
1 kg ligniiti	5600 - 10500	0,134 - 0,251	1,556 - 2,917
1 kg põlevkivi	8000 - 9 000	0,191 - 0,215	2,222 - 2,500
1 kg turvast	7800 -13800	0,186 - 0,330	2,167 - 3,833
1 kg rasket kütteõli (masuuti)	40000	0,955	11,111
1 kg kerget kütteõli	42300	1,010	11,750
1 kg autobensiini	44000	1,051	12,222
1 kg parafiini	40000	0,955	11,111
1 kg veeldatud naftagaasi (LPG)	46000	1,099	12,778
1 kg maagaasi ¹	47200	1,126	13,10
1 kg veeldatud maagaasi	45190	1,079	12,553
1 kg puitu (niiskusesisaldus 25%) ²	13800	0,330	3,833
1 kg puidugraanuleid või -klotse	16800	0,401	4,667
1 kg jäätmeid	7400 - 10700	0,177 - 0,256	2,056 - 2,972

<i>1 MJ tuletatud soojust</i>	<i>1000</i>	<i>0,024</i>	<i>278</i>
<i>1 kWh elektrienergiat</i>	<i>3600</i>	<i>0,086</i>	<i>2,5³</i>

¹ 93,0% metaan.

² Liikmesriigid võivad kohaldada muid väärtusi sõltuvalt antud liikmesriigis kõige enam kasutatava puidu liigist.
³ Elektrienergia kWh-de sstude puhul vivad liikmesriigid kohaldada vaikumisi koefitsienti 2,5, mis kajastab ELi energiatootmise thususe hinnangulist 40% keskmist eesmrngiks seatud perioodi jooksul. Allikas: Eurostat.

III LISA

Kõlblikud energiatõhususe programmid ja muud energiatõhususe meetmed

See lisa sisaldab näiteid, millistes valdkondades on võimalik energiatõhususe programme ja teisi energiatõhususe meetmeid arendada ja rakendada. Artiklites 4 ja 5 sätestatud energiasäästude eesmärkide täitmist arvestades peavad energiatõhususe programmid ja teised energiatõhususe meetmed hõlmama tegevusi, mille tulemuseks on tõendavad ja mõõdetavad energiakasutust vähendavad säästud, keskkonna mõju suurendamata. **Energiatõhususe teenused**, energiatõhususe programmid ja teised energiatõhususe meetmed peavad olema kuluefektiivsed ja nende pakkumine ning rakendamine olema kättesaadav kõikidele sertifitseeritud, kvalifitseeritud ja/või akrediteeritud **energiatõhususe teenuste**, energiatõhususe programmide ja **energiatõhusust võimaldavate seadmete ja** teiste energiatõhususe meetmete pakujatele. Käesolev loetelu ei ole kõikehõlmav, kuid on mõeldud juhtnööriks.

1. Kõlblikud valdkonnad, milles energiatõhususe programme ja muid energiatõhususe meetmeid võib kindlaks määrata ja rakendada:
 - a) kütmine ja jahutamine (näiteks **soojuspumbad**, uued tõhusad boilerid, kaugkütte/jahutussüsteemide paigaldamine / tõhus uuendamine);
 - b) **mobiilsus (näiteks kütusesäästlikud mootorid, hübriidautod, elektriautod, trollid, trammid, metrood, kaubarongid, raskeveod raudteel);**
 - c) **sooja ja energia koostootmine, mida tuleb edendada ka tootmise väikseimate mahtude korral, et tagada energiaallikate maksimaalne termodünaamiline kasutamine. Toetada tuleks elektrienergia jaotusvõrkude kohandamist, et need võimaldaks selliselt toodetud energia juhtimist jaotussüsteemi;**
 - d) soojustus ja ventilatsioon (näiteks seinavahetuste ja katuste soojustus, kahekordsed/kolmekordsed aknad jms);
 - e) **muudatused hoonete karkassis ja struktuuris, mille eesmärgiks on suviste tingimuste loomine ilma energia tarbimiseta või madala energia tarbimisega kasutades tehnoloogiaid, mis võimaldavad soojavoo ja päikesekiirgust juhtida (parem seinte soojapidavus, madalam soojaeraldus ja päikeseenergiat juhtivad klaaspinnad, ventileeritud, kiirgusfiltritega klaaskatused), tehnoloogiad hoonete ühendamiseks suvel madala temperatuuriga allikatega (ühendamine pinnasega läbi õhu või veeringe, õine jahutus koos kõrgendatud termilise massiga);**

muudatused hoonete karkassis ja ehituses, mille eesmärgiks on talviste tingimuste loomine (paksemad seinad, katuse ja keldri isolatsioon, madala juhtivuse ja madala imbuvusega aknaraamid, madala kiirativusega klaaspinnad);

- f)* soe vesi (näiteks uute seadmete paigaldamine, otsene ja tõhus kasutamine ruumide kütmisel, pesumasinad jms);
- g)* valgustus (sh uued säästlikud pirnid ja liiteseadised, digitaalsed juhtimissüsteemid, ***liikumisandurite kasutamine ööpäevaringselt valgustatud ärihoonetes*** jms);
- h)* toiduvalmistamine ja jahutamine (näiteks uued tõhusad seadmed, soojuse taaskasutuse süsteemid jms);
- i)* muu varustus ja seadmed (näiteks ***kombineeritud soojus- ja elektrienergiaseadmed, uuenduslikud tehnoloogiad nagu eraldi mõõtmisvahendid, mille haldamine toimub „remote-automatic meter management” (remote AMM) abil***, uued tõhusad seadmed, optimaalse energiakasutuse ajaline kontroll, ooteaja kadude ***vähendamine, ooteaja režiimiga seadmete vähendamine*** jne);
- j)* tootmisprotsessid (sh tõhusam suruõhu, kondensaadi ja lülitite ja ventiilide kasutamine, automaatsete ja integreeritud süsteemide kasutamine, säästlikud turvatoitesüsteemid jms);
- k)* mootorid ja ajamid (näiteks elektrooniliste häälestusseadmete, muutuva kiirusega ajamite, integreeritud rakendusprogrammide, sageduse teisendamise suurem kasutamine jms);
- l)* ventilaatorid, muutuva kiirusega ajamid ja ventilatsioon (näiteks uued seadmed/süsteemid, loomuliku ventilatsiooni kasutamine jms);
- m)* nõudlusele reageerimise haldamine (näiteks koormuse haldamine, tippkoormuse kontrollisüsteemid jms);
- n)* ***töökohal energiakasutuse tõhustamise ja energiasäästude alane koolitus;***
- o)* ***meetmed, mille tulemuseks on lõppkasutajate üleminek fossiilkütustelt taastuvatele energialiikidele;***

- p) kasutatav liikumisviis, näiteks
- energiatõhusate sõidukite ostmise/liisimise rahastamine toetuste abil;
 - stiimulid transpordipargi juhtidele sõidu/päeva/nädala/kuu kohta kasutatava kütusekoguse vähendamiseks jms;
 - energiatõhususe lisaseadmed sõidukitele, näiteks veoautode voolujooneliseks muutmine, kütusearvutid, rehvirõhu jälgimisseadmed;
 - ökonoomse sõidu kursused koos mõõdetavate järelmeetmetega;
 - sõidukite energiatõhususe auditid, näiteks rehvide, heitkoguste, katuseraamide osas jms;
 - kolmanda isiku rahastamisprojektid, mis hõlmavad transpordiettevõtteid, eesmärgiga vähendada kasutatava energia kogust;
 - **meetmed kõrgkvaliteetsete õlide ja kulumiskindlate rehvide kasutamiseks;**
- q) **meetmed, mille tulemuseks on üleminek biokütuseid kasutavatele sõidukitele;**
- r) **meetmed, mis muudavad transpordi tervikuna tõhusamaks; meetmed, millega ergutatakse ühistranspordi kasutamist;**
- s) **optimeerimine ja kontrolltehnoloogiad (näiteks hoonete haldamissüsteemid, valgustuse reguleerimissüsteemid, ilmaennustamise kontrollid jne);**
- t) üleminek uutele liikumisviisidele ja programmid, mis näevad ette näiteks järgmist:
- autovaba kodu/büroo kohustuse võtmine, liikuvustagatiste juurutamine elanikele/töötajatele, näiteks jalgrattad, ühistranspordi kaardid, rendiautode lihtne kättesaadavus jne;
 - autovabad **päevad;**
 - nn deinvesteeringud: autokasutajad loobuvad autode omamisest ja vastutasuks saavad kasutada alandatud hinnaga alternatiivseid liikumisviise, näiteks jalgrattaid, ühistranspordi kaarte, rendiautode lihtsat kättesaadavust jne;

- ühistranspordi peatustega ühendatud parklakohad (nn pargi-ja-sõida süsteemid);
 - *poliitikad ja meetmed, mis vähendavad transpordivajadust;*
 - *poliitikad ja meetmed, millega ergutatakse ühistranspordi kasutamist;*
 - *poliitikad ja meetmed, millega ergutatakse kaubavedu raudteel;*
- u) nn "toprunner" põhimõtte kasutuselevõtmine, sihtmärkide seadmine ja riiklike energiamärgistuste kasutuselevõtmine.**

2. Kõlblikud horisontaalmeetmed

Keskendatud horisontaalmeetmeid võib lugeda kõlblikeks, kui energiasääste on võimalik selgelt mõõta ja kontrollida vastavalt käesoleva direktiivi IV lisa suunistele. See hõlmab järgmisi meetmeid (loetelu ei pruugi olla täielik):

- eeskirjad, maksud jne, mille esmane eesmärk on energia lõpptarbimise vähendamine;
- standardid ja normid, mille esmane eesmärk on toodete ja teenuste energiatõhususe suurendamine;
- kampaaniad, millega edendatakse energiakasutuse tõhustamist ja energiatõhususe meetmeid.

IV LISA

Energiasäästude mõõtmise ja kontrollimise suunised

1. Kuidas energiasääste tuleks mõõta

Energiasäästud määratakse kindlaks hindamise ja/või mõõtmise teel, võrreldes energiakasutust ***ilma meetme rakendamiseta ja meetme rakendamise korral***, tagades ühtlasi korrigeerimise ja normaliseerimise seoses energiakasutust mõjutavate tavapäraste väliste tingimustega. Tavapärased energiakasutust mõjutavad tingimused võivad ka aja jooksul muutuda. Sellisteks tingimusteks võib olla ühe või mitme tõenäolise teguri oletatav mõju (loetelu ei pruugi olla täielik):

- ilmastikutingimused, näiteks kraadööpäevad;
- hõivatuse tase;
- hoonete lahtiolekuajad;
- paigaldatud seadmete intensiivsus (tehase tootlikkus);
- seadeldiste ja sõidukite kasutusgraafik;
- seos muude mõõdetavate ühikutega.

Artiklites 4 ja 5 sätestatud energiasäästude mõõtmisel kasutatakse nn alt-üles meetodit. See tähendab, et teatud ***energiatõhususe teenuse*** või teatud energiatõhususe programmi, meetme või projekti abil saavutatud energiasääste mõõdetakse kilovatt-tundides (kWh), džaulides (J) või naftakilo ekvivalendina (kgoe) ning need liidetakse muude eriotstarbeliste teenuste, programmide, meetmete või projektide abil saavutatud energiasäästudega. Artikli 4 lõikes 7 sätestatud pädevad ametiasutused tagavad energiatõhususe meetmete kombineerimisest tuleneva energiasäästude topeltarvestuse vältimise.

Artiklis 20 osutatud komitee vastutab selge, läbipaistva, mittebürookraatliku, üleeuroopalise ühtlustatud alt-üles süsteemi raamistiku loomise eest aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist ning selle rakendamisele kaasaaitamise eest.

Selline süsteem peaks põhinema alt-üles süsteemide, mis on mõnes riigis juba välja töötatud ja mida rakendatakse mittebürookraatlikult ja tõhusalt. Hindamiskulud ei tohiks ületada 2% programmi kuludest, erandiks on katseprogrammid.

Liiikmesriikidel on pärast direktiivi jõustumist aega maksimaalselt üks aasta oma energiasäästude mõõtmis- ja kontrollisüsteemi kohandamiseks sellise üleeuroopalise ühtlustatud alt-üles süsteemiga.

Alt-üles süsteemi võib kasutada lihtsustatud menetluses seoses energiatõhususe programmidega (näiteks edendamisprogrammide või energiasäästude osas tasuta nõustamise puhul), kus eeldatavad üldised energiasäästud jäävad tõenäoliselt alla 40 miljoni kWh ekvivalendi aastas. Näiteks: sääst kWh-des = sääst meetme liigi kohta x meetme ulatus (osalejate arv ja meetmete arv osaleja kohta; kuid need andmed ei ole kättesaadavad, võib nendeks kasutada näiteks andmeid turu kohta või esinduslikel valikuuringutel põhinevaid näitajaid või hinnanguid). Meetme liigi kohta määratletud säästus peab sisalduma ka nn "piggyback" mõjudega seotud mahaarvamine.

Energiateenuste (näiteks energiasäästu lepingute või energiasäästu alase tasulise nõustamise) hindamise puhul, kus eeldatavad energiasäästud ühe tarbija kohta jäävad tõenäoliselt alla 40 000 kWh ekvivalendi aastas, võib kasutada energiatõhususe programmide lihtsustatud menetlust.

Horisontaalmeetmete hindamise puhul võib kasutada energiatõhususe näitajaid, tingimusel et on võimalik kindlaks teha, kuidas need näitajad oleksid arenenud ilma neid horisontaalmeetmeid rakendamata. Siiski peab olema võimalik välistada, nii palju kui võimalik, eesmärgistatud energiatõhususprogrammide, energiateenuste ja muude poliitikavahendite kaudu saavutatud energiasäästude topeltarvestamist. See kehtib eelkõige energia- või CO₂ maksudele ja teavitamiskampaaniatele.

Vastavalt direktiivi artiklile 19 aruandmine saavutatud energiasäästu tulemustest põhineb järgmiselt:

- a) Kui teenus või programm/projekt viiakse lõpule ja aruande koostamise ajal on olemas piisavalt andmeid, mõõdetakse tulemusi vastavalt käesoleva lisa punktile 2.1.
- b) Kui teenus või programm/projekt viiakse lõpule ja aruande koostamise ajal ei ole olemas piisavalt andmeid, mõõdetakse tulemusi vastavalt käesoleva lisa punktile 2.2.

Baasaasta energiatarbimise arvutamist on kirjeldatud I lisas, teisendamistabel on toodud II lisas ning **energiatõhususe teenuste**, energiatõhususe programmide ja muude energiatõhususe meetmete näited on loetletud III lisas.

2. Andmed ja meetodid, mida võib kasutada (mõõdetavus)

On olemas mitmeid energiasäästude mõõtmiseks ja hindamiseks andmete kogumise meetodeid. **Energiatõhususe teenuse**, energiatõhususe programmi, meetme või projekti hindamise ajal ei ole alati võimalik tugineda rangelt mõõtmistele. Seepärast tehakse vahet energiasäästude mõõtmise meetodite ja energiasäästude hindamise meetodite vahel.

2.1 Mõõtmistel põhinevad andmed ja meetodid

Jaotusettevõtete või jaemüügiettevõtete arved

Mõõdetud kommunaalteenuste arved võivad olla aluseks mõõtmiseks sobiliku ja piisavalt pikaajalise perioodi vältel enne **energiatõhususe teenuse**, energiatõhususe meetme, teenuse või programmi juurutamist. Neid võib seejärel võrrelda mõõdetud teenuste arvetega pärast meetme juurutamist ja kasutamist sobiliku ja piisavalt pika perioodi vältel. Võimaluse korral võrreldakse tulemusi ka kontrollrühmaga (mitteosaleva rühmaga).

Energiatoodete müügiandmed

Erinevate energiatoodete (näiteks bensiini, kivisöe, puidu jne) tarbimist võib mõõta jaemüüjalt või jaotajalt enne **energiatõhususe teenuste**, programmide või muude energiatõhususe meetmete juurutamist saadud müügiandmete võrdlemisel pärast meetme kasutamist saadud müügiandmetega. Kasutada tuleb kontrollrühma.

Seadmete ja aparatuuride müügiandmed

Seadmete ja aparatuuride jõudlust võib arvutada otse tootjatelt saadud teabe alusel. Üldjuhul on andmeid seadmete ja aparatuuride müügi kohta võimalik saada jaemüüjatelt. Teatud juhtudel võib läbi viia ka eriotstarbelisi uuringuid ja mõõtmisi, et saada tootjalt või jaemüüjalt täpsemaid andmeid. Säästude suuruse kindlakstegemiseks võib kättesaadavaid andmeid kontrollida müügiandmete suhtes.

Lõppkasutuse koormuse andmed

Hoone või rajatise energiakasutust võib jälgida tervikuna, et saada andmeid energianõudluse kohta enne ja pärast *energiatõhususe teenuse*, programmi või muu energiatõhususe meetme juurutamist. Olulisi asjakohaseid tegureid (näiteks tootmisprotsess, erivarustus, kütteseadmed jms) võib mõõta üksikasjalisemalt. Energianõudluse jälgimiseks enne ja pärast meetme juurutamist võib mikrotasandil jälgida ka konkreetseid ringlusi või seadmeid, mida uue meetme juurutamine mõjutab.

2.2 Hinnangutel põhinevad andmed ja meetodid

Hinnangulised tõhustatud tehnilised andmed (kontrollimisega)

Energiaandmeid võib arvutada teabe põhjal, mille on saanud välisekspert auditeerimise või muud liiki külastuse ajal ühte või mitmesse sihtkohta. Selle põhjal võib välja töötada keerukamaid algoritme/simuleerimismudeleid ja rakendada neid suuremale (näiteks hoonete, rajatiste, sõidukite jms) rühmale. Selle meetodi abil tehakse energiasäästus ainult kindlaks, mitte ei kinnitata neid.

Hinnangulised tehnilised lihtandmed (kontrollimiseta)

Andmeid võib hinnata ilma kohapealt saadavate andmeteta, kasutades tehnilisi põhimõtteid ja eeldusi, mis lähtuvad seadmete spetsifikatsioonist, jõudlusnäitajatest, andmetest kasutuselevõetud meetmete kohta ja statistikal põhinevatest eritingimustest.

3. Kuidas toimida määramatuse korral

Kõikide käesoleva lisa 2. peatükis loetletud meetodite puhul võib esineda teatud määramatust. Määramatus võib tuleneda¹:

- mõõteriistade vigadest: need esinevad peamiselt seoses vigadega toote valmistaja antud spetsifikatsioonis;
- modelleerimisvigadest: need puudutavad tavaliselt vigu mudelis, mida kasutatakse kogutud andmete seas huvipakkuvate näitajate hindamiseks;
- prooviveast: see puudutab tavaliselt vigu, mis tulenevad asjaolust, et jälgiti vaid teatud proovivalimit, mitte kõiki uuritavaid ühikuid.

Määramatus võib tuleneda ka planeeritud ja planeerimata oletustest; viimased on üldjuhul seotud hinnangute ning tingimuste ja/või tehniliste andmete kasutamisega. Vigade esinemine on seotud valitud andmekogumismeetodiga, mis on toodud käesoleva lisa 2. peatükis. Soovitav on määramatuse edasine täpsustamine.

Käesolevas direktiivis sätestatud eesmärkide kohta aru andes võivad liikmesriigid kasutada kvantitatiivse määramatuse süsteemi. Sel juhul väljendatakse kvantitatiivset määramatust statistiliselt arusaadaval viisil, tuues välja nii mõõtetäpsuse kui ka usaldusnivoo. Näiteks: "kvantitatiivne viga on 90% usaldusnivooga tasemel $\pm 20\%$ ".

Kui kasutatakse kvantitatiivse määramatuse meetodit, peavad liikmesriigid võtma arvesse ka asjaolu, et määramatuse vastuvõetav tase säästude arvutamisel sõltub säästude tasemest ja määramatuse vähendamise tasuvusest.

4. Kuidas energiasääste kontrollida

Niivõrd, kui see on majanduslikult teostatav, teostab konkreetse **energiatõhususe teenuse**, energiatõhususe programmi või meetme kaudu saavutatud energiasäästude kontrollimist kolmas isik. Seda võivad teha sertifitseeritud konsultandid, energiateenuse ettevõtted (ESCO) ja muud turul tegutsevad isikud. Liikmesriigi asjaomased ametiasutused, millele on osutatud artiklis 4, võivad selles küsimuses anda täiendavaid suuniseid.

Allikad: A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes; IEA, INDEEP andmebaas; IPMVP, 1. köide (2002. a märtsi redaktsioon).

¹

Nendel kolmel veal põhineva kvantitatiivse määramatuse taseme kindlakstegemise mudel on toodud rahvusvahelise jõudluse mõõtmise ja kontrollimise protokoll (IPMVP) liites B.

V LISA

Sihteesmärgid võib välja töötada järgmiste energia muundamise turgude ja allturgude jaoks:

1. Kodumasinad, infotehnoloogia ja valgustus:

1.1 köögiseadmed (nn valged kaubad);

1.2 meelelahutus- ja infotehnoloogia;

1.3 valgustus.

2. Olmeküttetehnoloogia:

2.1 kütmine;

2.2 soojaveearustus;

2.3 õhukonditsioneerimine;

2.4 ventileerimine;

2.5 soojusisolatsioon;

2.6 aknad.

3. Tööstusahjud.

4. Tööstusmasinad.

5. Avaliku sektori asutused:

5.1 koolid / haldusorganid;

5.2 haiglad;

5.3 ujulad;

5.4 tänavavalgustus.

6. Transporditeenused.